

Från Ukraina till Rök lär en karolin ha fört Karl XII hund och begravt honom där. Foto L. Bergstrand.

Karl XII:s hund vid Sättra

Av Lennart Bergstrand

Det ligger en hund begravnen på en åker vid Sättra gård i Rök. En konungslig hund. En hund som kung Karl den XII var mycket förtjust i och som följde krigarkungen på hans fälttåg till Ryssland. Historien om hur karolinerhunden hamnade i Sättramullen är säregen.

Det är framlidne kyrkoherden i Rök, Axel Sköld, som under sina forskningar kommit på att det är Karl XII:s hund som under 1700-talets början dog i Ryssland men forslades hem av en trogen karolin och begravdes i Sättra.

Nu är det inte den mångomtalade Pompe saken gäller. Kung Karl hade emellertid två andra hundar som han var mycket förtjust i och dessa två följde honom på fälttåget i Ryssland som så ödesdigert slutade med svenskarnas nederlag i slaget vid Poltava den 27 juni 1709. De båda hundarna hette Turk och Snushane och kungen brukade ha dem hos sig i tältet under de kalla ryska vinternätterna för att hålla sig varm.

Men till slut dukar även tåliga krigarhundar under för sådana strapatser som hunger, kyla och sjukdomar. En av hundarna, om det var Turk eller Snushane är inte klarlagt, dog här långt borta i Ukraina. Det trogna djuret som följt sin herre och konung skulle nu begravas långt borta i fiendelandet.

Men en karolin från Rök tyckte inte detta kunde vara rätt. Han hade själv fattat tycke för hunden och han ansåg nu att kungens egen hund inte borde begravas här långt borta från sitt hemland. En kunglig hund måste föras hem till Sverige för att få sitt sista vilohem, ansåg den gode karolinen. Måhända såg han här också en chans att själv få komma hem till de sina, bort från krigets fasor och strapatser.

Han fick också kungens tillstånd att föra hunden den långa vägen hem. Färden gick genom fiendeland där soldater och rövarband låg på lur.

Men som god karolin klarade han strapatserna och lyckades till slut föra den döda hunden ända hem till Sverige.

Några särskilda direktiv var han skulle begrava hunden hade emellertid den trogne karolinen från Rök inte fått. Därför föll det sig naturligt att han förde den med sig hem till sin hemtrakt. En högtidlig jordfästning följde nu vid Sättra. Det var ju inte var dag som en kunglig hund skulle sänkas i graven häruppe i skogen och mycket folk samlades. Sedan hunden jordats planterades tolv träd i en ring över graven.

Under de mer än 250 år som gått sedan dess, har de flesta träden fallit offer för tidens tand och stormar som dragit fram över bygden. Nu återstår endast några stycken träd som ännu håller vakt över den trogne krigarhunden. Träden står där till synes helt omotiverat ute på åkern. Ett gammalt kontrakt som sitter fastkliprat på baksidan av ett fotografi över Sättra gård säger emellertid att träden aldrig någonsin får fallas av människohänder.

